

KISA YAZILAR

Sıtmada deri değişikliklerine ait tetkikler

Prof. Marchionini (Ankara)

Bu isim altında, Stokholmda intişar etmekte olan «Acta Dermato - Vene-
reologica» (Cilt 21, Sahife 299 - 349) da, Ankara Nümune hastanesi
cildiye kliniği profesörü Marchionini'nin bir yazısı çıkmıştır.

Müellif, Ankara Nümune hastanesinde ve Türkiyenin muhtelif yerlerindeki
birçok hastanelerde (bilhassa Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinde) edindięi
malûmata ve müşahedelere ve aynı zamanda bu hususa dair çıkmış literatürlere
dayanarak mutalealarını yazmaktadır. Anadoludaki sıtma vakalarında deri de-
ęişiklikleri, başlıca tersiyana, nadiren tropika şekillerinde görülmekte, kuvartana
şeklinde ise bunlara tek tük tesadüf edilmektedir. Deride (bilhassa müzmin
sıtma vakalarında) turgor azalması, deri altı yağ nesiçlerinin erimesi ve bir
atrofi şeklinde tezahür eden umumî tezahürlerden başka, daha birçok hususi
deri tezahürleri de kaydedilmektedir.

Hyperpigmentation'lar bilhassa göze çarpılmaktadırlar. Bunlar vücudü
kaplar ve bütün derinin kirli sarı - kahve renginde olması (çok kere sekonder
anemi ve sarılık neticesi) suretinde tezahür ederler. Bundan başka hyperpig-
mentation'un Addisonismus gibi (lekeler şeklinde muhati gışa pigmentation'u)
ve yüzde Chloasma tipindeki şekilleri de vardır. Ellerde çok ender görülen
pellagroid pigmentation'a bilhassa işaret edilmektedir. Hyperpigmentation
sebepleri izah edilmekte ve bilhassa surrenal vazifesi bozukluęuna, hyperpig-
mentation şekillerinden bazılarının husulünde çok mühim bir hisse verilmektedir.

Kan deveranı ve cilt eviyesi sistemindeki tegayyürler olarak muhtelif
cinste erytheme'ler bildirilmektedir; bunlar roseol ve morbiliform, skarlatiniform
exenthemete petechiale şeklinde olduğu gibi, purpura hémorrhagica şeklinde de
görölmektedir. Erytheme'lerdeki deri tezahürlerinin doğrudan doğruya sıtmadan
ileri gelmeyip, kinine tahammülsüzlükten neşet ettięini de göz önünde bulun-
durmak lâzımdır. Erytheme'li olarak hastaneye getirilen bir tropika hastası
kinin tedavisi yapmış bulunuyordu, kinin kesilince leke şeklindeki effloresanslar
kaybolmuşlar ve yeniden kinin verildiği zaman tekrar zuhur etmişlerdir.

Sıtmahlarda, gerek bütün dünyada görülen ürtiker ve gerekse Quinke
şekli ödemler görüldüğü zikredilmelidir. Raynaud hastalığı, acrapyrexie ve
ve hattâ, etraf uçlarının gangreni (bazan ölümlle nihayetlenir) şeklinde eviye
bozuklukları da görülebilir.

Bundan başka *ter guddelerinde, tırnak ve saçlarda da* marazî değişiklikler husule gelebiliyor. Ter guddelerinin hastalanması çok kere ileri derecede *Miliaria cristallina* ve *Miliaria rubra* halinde ve tırnaklarda hematom ve çizgiler şeklinde *Leukonychie* ve *Koilonychie* tezahürleri halinde, cilt tezahürleri ise *alopesie symptomatique* şeklinde müşahede edilmektedir.

Sıtma neticesi husule gelen cilt tezahürleri için çok kere hususî bir tedaviye ihtiyaç yoktur, sıtmanın geçmesiyle kendi kendine kaybolurlar; bu neticenin çabuk temini *Atebrin* ile mümkündür.

Nihayet müzmin sıtma, bütün uzviyetin mukavemetini azaltır ve *cildin mukavemetini* zayıflatır. Bazı intanlı hastalıkların amilleri bu zemin üzerinde inkişaf için, bilhassa müsait şartlar bulurlar. Herpes ve zona nisbeten sık müşahede edilmektedir. Cilt *leishmaniose'u* ve cilt difterisi müzmin sıtmada atipik seyrederek. Bu münasebetle *Atebrin'in* hem sıtma ve hem de *leishmaniose* (taze vakalar) üzerinde müessir olduğuna da işaret edilmelidir. Cilt layşmanyasında *Neo-Stibosan* dahi iyi tesir eder. Bilhassa *Plaut - Vincent - symbiose'unun* fusiform basilleri ile, *spriller* müzmin sıtmada neşvünema için en elverişli şartları bularak ağır ve çok kere ölümü mucip olan *Noma necrobiose'ları* husule getirir. Bu hususta bütün noma vakalarında sıtma tesbit eden ve gangren serumu ve *Atebrin* tedavisile noma ölümü nisbetini, mevcut literatürdeki nisbetlerden daha aşağıya indiren, Ankara Nümune hastanesi çocuk mütehassısı *Prof. Eckstein'in* mesaisi zikredilmektedir.

Nihayet, sıtmada deri tezahürlerinin hususiyeti meselesi ve teşhisin emin olması bakımından olan ehemmiyeti izah edilmektedir. Filhakika bazı eserlerde yazılanların aksine olarak, derideki bu değişikliğin, sıtma teşhisi için hususî tezahür ve esas araz karakterini taşıdıkları reddedilmektedir. Fakat bu deri tezahürlerinin bilinmesinin, hastalığın anamnezi, klinik malûmat, laboratuvar tecrübelerinden ve sıtmanın hususî tedavisinden tahassül eden umumî tablo dahilinde bu teşhise yardımcı olmak bakımından bir kıymet ifade ettiğine işaret edilmektedir. Bunlar, sıtma endemili bölgelerde plasmodi tetkiklerinin menfi netice verdiği pek çok vakalar için bilhassa mühimdir.

Dolantin

*Morfin tesirine malik, itiyad korkusu olmayan
sentetik ağrı ve spazm giderici*